

Во потрага по подобар живот

HISTORIJA
ISTORIJA
POVIJEST

Автор:

Бесник Емини

Контакт:

ebesnik@yahoo.com

Тема: Темата се однесува на движењето на луѓето за да побараат подобро место за живеење. Се однесува на луѓето кои ги напуштаат нивните родни места поради разни причини. Клучни зборови: емигрирање, сезонска работа, ново место, бегалци, истерување, криза, азил, прибежиште.

Контекст

Луѓето многу често ги напуштаат нивните места каде што живеат и бараат подобро место за живеење, подобри можности, работа, безбедност итн. Понекогаш доброволно, понекогаш се принудени да го направат тоа. Оваа тема е значајна за сегашното време бидејќи на секаде низ Европа има многу луѓе кои доаѓаат како емигранти, оставајќи ги нивните места поради политичката нестабилност, војните, економската криза итн. Речиси нема никакво место кој не бил под влијание на движењето на населението, во зависност од тоа доколку државата е местото каде што луѓето одат и државата е местото од која што луѓето заминуваат. Темата е релевантна имајќи го предвид сегашното време, бидејќи голем број на луѓето кои доаѓаат во Европа, оставајќи ги нивните земји, поради војните, конфликтите, економската криза итн. Некои земји се опфатени како транзитни места, бидејќи емигрантите ги користат копнените патишта и морето за да стигнат до земјите во кои се надеваат да најдат подобар живот.

Цели

Целта на лекцијата е да создаде емпатија со причините кои ги принудуваат луѓето да ги напуштат нивните матични земји и да бараат нова земја. Да се надоврзе со сегашната состојба во земјата/регионот. Исто така да ги опфати учениците да спodelат настан од нивната семејна историја, доколку имал некој кој на сменил земјата/државата поради било која слична причина, или некој член од семејството.

Исход од учењето

Учениците треба да станат свесни за значењето да бидат одговорни граѓани во нивното општество, разбирајќи го значењето на солидарноста меѓу луѓето, споделувајќи ги и споредувајќи ги личните/семејните настани поврзани со емигрирањето. Дискусија доколку некој член/роднина од семејството живее во

некоја друга земја. Важноста на мирот и стабилноста за отстранувањето на патењата на луѓето.

Материјал и потребна опрема

Карта на светот. Проектор. Фотографии од семејни албуми, текстови од весници, празни листови, маркери со различни бои.

Времетраење: 45 минути

Преглед на активностите на лекцијата (процесот)

-Во почетокот наставникот им објаснува на учениците дека во целиот свет луѓето се раселуваат поради различни причини (економски, елементарна непогода, политичка нестабилност, истерување, војна и конфлиktи итн.)

-Наставникот може да бира материјали кои се релевантни за местото каде што тој ги учи учениците, прилагодени со контекстот.

-На мапата тој може да покаже од кои држави луѓето си заминуваат најмногу и во кои места одат, и да објаснува зошто е така.

-Потоа може да ги прашува учениците доколку некој од нив знае некого од роднините на неговото семејство кои се раселени на друго место/или кој доаѓа од друго место во нивната средина.

-Во текот на учењето можат да се покажат фотографии поврзани со темата, видео материјали, сеќавања, делови од весници итн.).

-На учениците поделени во групи можат да им бидат дадени различни фотографии на поединци и семејства кои можат да ги донесат учениците, или наставникот може да ги одбере за нив.

-Може исто така да се опфатат фотографии од познати луѓе кои се родени на други места и нивните семејства/тие самите се иселени и станале познати во другите градови/држави.

-На учениците како активност во училиница може да им се даде задача да напишат краток текст за некој член на семејството/роднина/другар кој е иселен во друга земја во изминатиот период или сегашното време и причините поради тоа. Што работат тие, дали тие продолжуваат да ги поседуваат нивните претходни земји, колку често итн?

-Учениците може да донесат семејни фотографии кои луѓето ги испратиле од местата каде се иселите во минатото. Фотографиите од социјалните мрежи исто така можат да се користат за да го илустрираат контекстот.

-Откако учениците ќе го прочитаат краткиот текст за некој член од семејството/роднина/другар може да се отвори дискусија за неколку аспекти: кој е полот кој преовладува на луѓето кои се движат. Зошто? Кон кое место тие се движат повеќе? Зошто? Дали тие одржуваат некој однос со нивните роднини/другари? Каков вид на транспорт користеле за да одат таму?

На крајот на лекцијата наставникот и учениците дискутираат:

- дали можат да го негуваат нивниот идентитет луѓето кои се иселуваат?
- како се адаптираат луѓето во новото место?
- дали имаат тешкотии да се интегрираат во новото друштво?

Бидејќи има сеуште луѓе кои се иселуваат може да се надоврзе со прашањето на денешното емигрирање, местата кои ги напуштаат емигрантите, причините за тоа, видовите на транспорт (легални - илегални итн.)?

Извори

За анализирање на наставата можат да се користат фотографии, текст, весници, лични сеќавања, документарни филмови од интернет итн. При користење на материјалите наставникот заедно со учениците треба да се обидат га го анализираат колку што е можно времето кога е направено, местото, да ја анализираат облеката итн. Во текот на оваа активност учениците треба да развијат вештини за анализа на изворите. Секој ученик треба да има можност да го даде мислењето за тоа. Учениците треба да ги почитуваат различните мислења за истата тема. Прашањето за емигрирањето треба да се интерпретира преку различните перспективи, имајќи ги во предвид информациите кои се на располагање.

Понатамошно читање

Учениците кои се заинтересирани можат да читаат различни текстови и да гледаат документарни филмови за да придобијат повеќе информации за темата. Постојат многу материјали за темата. На интернет има многу видео материјали поврзани со темата, имајќи го во предвид јазикот кој го разбираат учениците. Наставникот може да бира и да предлага неколку извори - врски кои се на располагање онлајн.

Опции за вреднување

Учениците можат да се вреднуваат имајќи го во предвид аспектот кои тие можат да го рефлектираат базирајќи се во материјалите и прашањата кои се третирани во текот на учењето. Учениците треба да бидат во состојба да одговараат или да го изјаснат нивниот став за неколку прашања како:

- Зошто луѓето се иселуваат?
- Каде вообичаено најмногу одат? (Во кои држави?)
- Дали одржуваат односи со земјите од каде потекнуваат? Колку често?
- Има ли некаква значајна возраст или пол кој емигрира најчесто?

Наставникот треба да ја вреднува способноста за знаење и посебни вештини кои ученикот може да ги изјасни за темата.

-Наставникот исто така треба да го зема во предвид емоционалниот аспект што темата може да го предизвика.

Идеи за домашна задача

Како домашна задача за учениците може да биде изборот на неколку фотографии од семејниот албум и да биде можно да се кажуваат приказни за нив. Исто така тие можат да прават интервјуа со нивните родители или со другите можни лица кои можат да нудат информации за темата.

Идеи за прилагодување

Наставниот план може да се примени со различни возрасти на ученици. Наставникот го прилагодува речникот во зависност од возраста на учениците. Исто така емоционалниот аспект на помладите ученици треба да биде земен во предвид имајќи го во предвид фактот дека тие можат да имаат лично искуство (екој од нивното семејство/роднините/другарите можат...)

Доколку има доволни материјали и учениците имаат интерес темата може да се развие во повеќе часови, во зависност од времето.

Исто така можат да поканат во училиница некого кој може да раскаже за личните искуства за споменатата тема.

Овој наставен план настапа во рамките на проектот „Хисторија, Историја, Повијест – Лекции за сегашноста“. Го спроведува Куќата на Ана Франк во соработка со локалните партнери организации Инцијатива Младих за Људска Права и Хуманост во акција (Humanity in Action) (Босна и Херцеговина, ХЕРМЕС (Хрватска), Младински образовен форум (Македонија) и Отворена комуникација (Open Communication, Србија).

Проектот е финансиран од Европската унија. Ставовите и содржината на овој наставен план се исклучива одговорност на авторите и не ги одразуваат ставовите на Европската унија или на организациите кои го спроведуваат проектот.
